

Redovisning av resebidrag inom film

Pedram F Dahl

2013-12-11

Sammanfattning

Målet med denna redovisning är att beskriva mitt deltagande i Adaptlab under tre tillfällen under 2013 och berätta vilka erfarenheter som jag har samlat och vilka resultat jag förväntar mig.

Om Adaptlab

Adaptlab genomförs inom ramen av Torino Film Lab. Målet med labbet är att ge professionellt verksamma europeiska manusförfattare möjlighet att bearbeta litterärt material till ett filmmanus. Under workshoppens gång hålls masterclasses med europeiska manusförfattare, regissörer och andra yrkesverksamma inom mediabranschen. Projekt som utvecklas i Adaptlab presenteras under Torino Film Event som hölls i samband med Torino Film Festival varje november.

Adaptlab tar in totalt 12 manusförfattare som delas i tre grupper. En av grupperna består av författare som kommer med böcker som de har valt på egen hand och förhandlat rättigheterna för. Adaptlab förhandlar sedan ett-årig option med diverse förlag från Norden och Italien för de resterande 8 manusförfattare som sedan delas i arbetar i två ytterligare grupper: "Noir" och "Övrigt drama".

Gruppen med "egna" böcker leddes av den rumänske manusförfattaren Razvan Radulescu, som har bland annat skrivit manus till den hyllande *Herr Lazarescus död*. Noiregruppen leddes av Eva Svendstedt Ward som har arbetat som manusredaktör på SVT och Yellow Bird och har lång erfarenhet av svenska kriminalromaner som blivit film. Dramagruppen där jag ingick leddes av Isabel Fauvel från Frankrike som driver bolaget Initiative film med fokus på att matcha regissörer med manus och böcker.

Workshop 1: Lyon, Frankrike – juni 2014

Ca två veckor från innan vårt första möte blev jag tilldelad romanen *Nästen levande* av den danska kriminalförfattare Liv Mørk. Romanen kom ut i mars 2013 och fick goda recensioner i den danska pressen.

Vid första blicken tycktes det som ett omöjligt uppdrag att omvandla bokens innehåll till film. Denna 400-sidor långa bok är en krönika om en italiensk släkt, en berättelse som börjar i förhistoriska tider, hoppar till modern tid och redovisar om släktets öde från andra världskriget till nutid. Jag förstår inte riktigt varför jag fick denna roman. Jag fick veta att det var dessa böcker som Adaptlab hade råd med att skaffa och att det var en del av poäng av workshop av att matcha "fel" för att se vilket resultat man får.

Den första veckan i Lyon gick åt analys av boken där varje bryta ner boken för att se vilka delar kunde samlas ihop till ett manus. Därefter fick vi tid att jobba själva för att formulera hur vi hade tänkt att gå vidare. Arbetsveckan kombinerades med föreläsningar, studiebesök och en mycket inspirerande masterclass med Cristian Mungiu som visade sin hyllade film *Beyond the Hills* och berättade om processen bakom sin adaption av denna sanna historia som skakade Rumänien för bara några år sedan.

Innan veckans slut kom vi fram till en plan om hur romanen skulle bearbetas: vem ska man välja som huvudkaraktär? Hur kan man behandla bokens tema i filmisk form? Hur mycket ska man avvika från boken?

Från min handledares sida hade fått fullt fria händer till att forma materialet som vi ville.

Arbetet mellan första och andra workshoppen bestod i att jobba fram ett första utkast på treatment. Under sommaren hade jag två skypesamtal med min handledare där vi diskuterade hur karaktärens skulle utvecklas.

Eftersom roman pågick i främmande tider och länder krävdes också en del research från min sida. Jag kastade mig efter material om fascismen, Italien efter andra världskriget, toskansk arkitektur och matlagningskonst, Pekingmannen mm.

Workshop 2: Gentofte, Danmark- augusti 2014

Under andra veckan gick vi intensivt igenom det första utkastet till våra treatments. Vid detta tillfälle hade vi lämnat boken bakom oss och koncentrerade oss istället på våra egna berättelser som höll på formas ur romanen. Veckan resultat var noteringar för ytterligare omskrivning till slutgiltiga treatmentet som skulle presenteras i november.

Förutom manusarbetet hade vi workshops i transmedial berättande, juridik och masterclass med brittiske manusförfattaren Tony Grisoni. Under veckan gick vi genom den juridiska processen om varje manusförfattare väljer att fortsätta arbeta med sitt material och de frågor som man måste vara uppmärksam på kring option och rättigheter.

Workshop 3: Torino, Italien – november 2014

I tredje workshoppen presenterade vi kort våra treatments för hela gruppen. Den största delen av workshoppen i Torino handlade om Torino Film Event, sammankomsten av alla Torino Film Labs program och Torino Film Festivals branschgäster. Framför allt var denna vecka ett utomordentligt tillfälle att nätverka med den europeiska branschen och ta till sig lärdomar och information. Vi hade två pitchworkshops och förberedde vår pitch i en aula med ca 300 branschgäster. Därefter gick två dagar åt enskilda möten med olika branschrepresentanter om våra projekt.

Efter Torino tillbringade jag en del tid med att justera treatmentet enligt de noteringar jag fick i den tredje workshoppen.

Resultat och sammanfattning av erfarenhet

Jag fick en mycket svår bok som jag inte hade någon personlig koppling med. En stor anledning till att jag sökte till workshoppen var att få chansen att bara få en bok från en producent utan att han personlig anknytning till materialet. Jag förväntade mig en process där man kunde lära sig att läsa en bok på en helt objektivt och analytiskt sätt för att sedan hitta den personliga vinkeln. Med tanke på kommenterar och feedback som jag fick lyckades jag med att genomföra uppgiften.

Adaptlab gav mig professionell erfarenhet med att skriva ett filmmanus utifrån ett förlag och därmed röjde undan en stor barriär för mig. Jag har fått inblick i den juridiska processen med att "cleara" rättigheter och skaffa optionen. Samtidigt blev den konstnärliga processen avmystifierad. När dessa två punkter blev avklarade kan jag lättare söka mig till böcker och till producenter som vill göra film efter förlag.

Vad gäller själva Adaptlabprojektet *Nästan levande* återstår att se huruvida jag kan gå vidare. Jag anser inte att mitt treatment och den film som det kan bli är en typisk debutfilm. Det kräver större resurser och budget än en vanlig första film. Det kräver att en rutinerad producent ställer sig bakom manuset och vill utveckla projektet med mig och en stark regissör. Om jag kan matcha projektet med en sådan producent kommer jag att fortsätta arbetet. Annars får *Nästan levande* ligga kvar på hyllan i väntan på att rätt tillfälle uppstår.

Kostnadsrapport

Resa Köpenhamn – Lyon	1780 kr
Markresor (t/f flygplatser)	360 kr
Resa Malmö – Gentofte	520 kr
Resa Köpenhamn – Torino	1750 kr
Markresor (t/f flygplatser)	350
Överiga kostnader (buss, taxi)	130
<u>Total</u>	<u>4890 kr</u>